

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 08 » * 09 _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ
(ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ)**

(І курс)

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»
Освітній рівень – перший (бакалаврський)
(на базі повної загальної середньої освіти)

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1443114
Таранник
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 17 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (духові інструменти)» для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

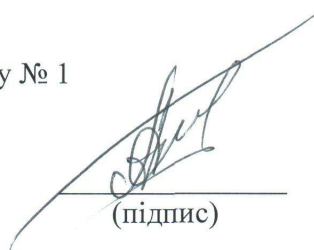
Розробник:

Плохотнюк Олександр Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв

Протокол від «07» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності



(підпис)

О.С. Плохотнюк

© Плохотнюк О.С., 2017
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма навчального курсу	8
IV. Навчально-методична карта дисципліни	11
V. Завдання для самостійної роботи студента	12
VI. Система поточного та підсумкового контролю	13
VII. Методи навчання	17
VIII. Методичне забезпечення курсу	17
IX. Орієнтовний репертуар	18
X. Рекомендована література	28
Основна література	28
Додаткова література	28

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (духові інструменти)» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньої програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Навчальна дисципліна «Спеціальний інструмент (духові інструменти)» містить такі розділи: 1) теоретичний (реалізується у ході індивідуальних занять із кожним студентом залежно від його здібностей та попередньої музичної підготовки); 2) практичний (здійснюється в ході індивідуальних аудиторних занять у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання); 3) самостійна робота студентів (реалізація конкретних завдань, отриманих на заняттях, у позааудиторних домашніх умовах) та 4) робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності (де студенти реалізують сформовані фахові та загальні компетентності в процесі накопичення музичного репертуару).

Мета викладання навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (духові інструменти)» – формування інструментально-виконавської компетентності майбутнього музиканта-педагога; виховання високопрофесійних музикантів-артистів і педагогів, які досконало володіють музично-виконавською майстерністю та використання цієї майстерності у педагогічних цілях.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Формування виконавської майстерності майбутніх музикантів-педагогів та концертних виконавців, розвиток їхньої професійної самостійності, творчого мислення та естетичного смаку, здібностей виконавської інтерпретації творів для духових інструментів різних стилів і жанрів;
2. Формування у студентів мотивації до постійного пошуку творчих рішень у процесі музично-виконавської діяльності;
3. Активізація аналітичних процесів студентів, емоційної вольової сфери;
4. Розвиток артистизму студентів, свободи самовираження, удосконалення їхньої концертної практики;
5. Удосконалення у студентів культури звуковидобування, звуковедення та фразування;

6. Удосконалення навичок читання з аркушу і транспонування, виконання оркестрових труднощів.

Засвоєння навчального курсу «Спеціальний інструмент (духові інструменти)» передбачає інтеграцію знань, умінь та навичок з наступних дисциплін: «Камерний ансамбль», «Оркестровий клас», «Історія виконавського мистецтва на духових інструментах», «Методика викладання гри на духових інструментах», «Аналіз музичних творів», «Виробничі практики» тощо.

У результаті вивчення дисципліни «Спеціальний інструмент (духові інструменти)» у студентів мають бути сформовані такі фахові та загальні **компетентності**:

– *інструментально-виконавська* (вільне володіння музичним інструментом та здатність його використовувати у навчальній і концертно-виконавській діяльності; володіння навичками читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; володіння методами навчання та викладання гри на музичному інструменті);

– *світоглядна* (наявність ціннісно-орієнтаційної позиції; загальнокультурна ерудиція, світогляд; розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних духовних традицій);

– *інформаційна* (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- і відеоматеріал у соціальній та професійній діяльності);

– *самоосвітня* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у професійній діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ (ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ)»

Курс	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS: 7	Шифр та назва галузі знань: 02 «Культура і мистецтво»	Обов'язкова дисципліна
Загальна кількість модулів: 4	Шифр та назва спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки: 1 Семестри: 1 – 2
Загальна кількість годин: 210		Аудиторні (лабораторні) заняття: 152 год.
Кількість годин на тиждень: 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота: 14 год.
		Модульний контроль: 14 год.
		Семестровий контроль: 30
		Вид підсумкового контролю: Залік: I сем. Екзамен II сем.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ (ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ)»

I курс								
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Лабораторних	Модульний контроль	Самостійна робота
I СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1:								
1.1	Робота над гамами до 2-х знаків включно, оркестровими труднощами, вправами на різні види техніки, транспонуванням	19	19			19		
1.2	Робота над етюдами на різні види техніки	19	19			19		
	МКП	3					3	
	Разом	41	38			38	3	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2:								
2.1	Робота над п'есою	19	19			19		
2.2	Робота над твором великої форми	19	19			19		
	МКП	3					3	
	Семестровий контроль	8			8			
	Разом	49	38		8	38	3	
	Усього за I семестр	90	76		8	76	6	
II СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3:								
3.1	Робота над гамами до 2-х знаків включно, етюдами та вправами на різні види техніки, оркестровими труднощами, транспонуванням	23	19			19		4
3.2	Робота над двома різнохарактерними п'есами	23	19			19		4
	МКП	4					4	
	Разом	50	38			38	4	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4:								
4.1	Робота над п'есою	22	19			19		3
4.2	Робота над твором великої форми	22	19			19		3
	МКП	4					4	
	Семестровий контроль	22			22			
	Разом	70	38		22	38	4	6
	Усього за II семестр	120	76		22	76	8	14
	УСЬОГО за I курс	210	152		30	152	14	14

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ (ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ)»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (I КУРС, I СЕМЕСТР)

Тема 1.1. Робота над мажорними та мінорними гамами до 2-х знаків включно, арпеджіо з оберненнями, D₇ або Зм VII₇ з оберненнями. Робота над вправами на різні види техніки, транспонуванням. Виконання оркестрових труднощостей.

Тема 1.2. Робота над десятьма етюдами на різні види техніки.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (I КУРС, I СЕМЕСТР)

Тема 2.1. Робота над п'єсою. Використання відповідних засобів музичної виразності, засвоєння певних технічних прийомів, робота в ансамблі.

Тема 2.2. Робота над твором великої форми. З метою накопичення музично-слухового та виконавського досвіду навчати студентів свідомо сприймати музичний матеріал, аналізувати його стильові та жанрові особливості. Використовувати відповідні засоби музичної виразності з урахуванням специфіки твору.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 7.

Робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності.

Робота над репертуаром. Повторення і удосконалення раніше вивчених музичних творів (п'єс малої форми). виправлення недоліків гри. Формування вмінь зіграти «для себе» і для слухацької аудиторії (своїм однокурсникам, викладачам, виступити на концерті, в «музичному антракті», на музичному заході, на конкурсі).

Орієнтовний нотний матеріал для роботи в навчальній лабораторії:

- *Певна п'єса / п'єси малої форми (мініатюра).*

Робота в навчальній лабораторії по темах змістового модуля 2 сприяє розвитку таких **компетентностей:**

– *інструментально-виконавська* (вільне володіння музичним інструментом та здатність його використовувати у навчальній і концертно-

виконавській діяльності);

- *світоглядна* (наявність ціннісно-орієнтаційної позиції);
- *музично-теоретична* (здатність застосовувати у процесі навчання та фахової діяльності знання з теорії музики, історії музикознавства);
- *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку інформаційних ресурсів в мережі Інтернет, які містять аудіо- і відеоматеріал);
- *комунікативна* (здатність до міжособистісного спілкування; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення);
- *самоосвітня* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у професійній діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху);

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 (I КУРС, II СЕМЕСТР)

Тема 3.1. Робота над мажорними та мінорними гаммами до 2-х знаків включно, арпеджіо з оберненнями, D₇ або 3m VII₇ з оберненнями. Робота над вправами на різні види техніки, транспонуванням. Виконання оркестрових труднощостей. Робота над десятьма етюдами на різні види техніки.

Тема 3.2. Робота над двома різнохарактерними п'єсами. Робота над диханням, штрихами, чистотою інтонування.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 7.

Робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності.

Повторення і удосконалення раніше вивчених музичних творів (п'єса малої форми та концертно-віртуозна п'єса). Робота над засобами відтворення авторського тексту, інтерпретаційною моделлю музичних творів (п'єс). Отримання власного художнього досвіду у виконанні музичних творів. Виступи перед своїми однокурсникам, викладачам, на концерті, в «музичному антракті», на музичному заході, на конкурсі.

Орієнтовний нотний матеріал для роботи в навчальній лабораторії:

- *Певні п'єси: малої форми (мініатюра) та концертно-віртуозна п'єса.*

Робота в навчальній лабораторії по темах змістового модуля 2 сприяє розвитку таких **компетентностей:**

- *інструментально-виконавська* (вільне володіння музичним інструментом та здатність його використовувати у навчальній і концертно-виконавській діяльності);
- *світоглядна* (наявність ціннісно-орієнтаційної позиції);
- *музично-теоретична* (здатність застосовувати у процесі навчання та фахової діяльності знання з теорії музики, історії музикознавства);
- *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку інформаційних ресурсів в мережі Інтернет, які містять аудіо- і відеоматеріал);
- *комунікативна* (здатність до міжособистісного спілкування; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення);
- *самоосвітня* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у професійній діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху);

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 (I КУРС, II СЕМЕСТР)

Тема 4.1. Робота над п'єсою. Використання відповідних засобів музичної виразності, засвоєння певних технічних прийомів, робота в ансамблі.

Тема 4.2. Робота над твором великої форми. Використання відповідних засобів музичної виразності у процесі виконання музичного твору. Вдосконалення певних технічних прийомів у процесі розкриття художньо-образного змісту виконуваного твору.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 7.

**IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ (ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ)»**

I курс

Аудиторні (лабораторні) заняття – 152 год. Самостійна робота – 14год. Модульний контроль-14год. Семестровий контроль-30 год.

Модулі	I семестр				II семестр			
	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
К-сть балів за модуль	424 балів		424 бали		434 бали		434 бали	
Заняття №	1 – 19	20 – 38	39 – 47	48 – 66	1 –19	20 –38	39 – 57	58 – 76
Теми занять та кількість балів	Робота над гамами до 2-х знаків включно, оркестровими труднощами, вправами на різні види техніки, транспонуванням	Робота над етюдами на різні види техніки	Робота над п'єсою	Робота над твором великої форми. Накопичення музичного репертуару. (твор. лабор)	Робота над гамами до 2-х знаків включно, етюдами та вправами на різні види техніки, оркестровими труднощами, транспонуванням	Робота над двома різнохарактерними п'єсами. Отримання досвіду виступу перед аудиторією (твор. лабор.)	Робота над п'єсою	Робота над твором великої форми
Відвідування	9,5 б.	9,5 б.	9,5 б.	9,5 б.	9,5 б.	9,5 б.	9,5 б.	9,5 б.
Робота під час занять	190 б.	190 б.	190 б.	190 б.	190 б.	190 б.	190 б.	190 б.
Самостійна робота					5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	25 б.		25 б.		25 б.		25 б.	
Рейтинговий бал	Усього за I семестр – 848 балів				Усього за II семестр – 868 балів			
Підсумковий контроль	Залік Коефіцієнт – 8, 48				Екзамен-40 балів			
Коефіцієнт					Усього за період роботи до екзамену – 868 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 14,47)			

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

I курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 1.1. Уміння розібрати та осмислити твір, працюючи над нотним текстом і його відтворення на музичному інструменті. Визначення відповідних технічних та артикуляційних труднощів	4	Нотна література	Прослуховування	5
2.	Тема 1.2. Компоненти виконавського апарату музиканта-духовика. Оволодіння різними технічними навичками гри на інструменті, опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдами та гамами.	4	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 2.1. Ознайомлення з образно-емоційними особливостями різних музичних стилів. Ознайомлення з критеріями аналізу і самоаналізу виконуваної музики. Специфіка роботи над складними фрагментами твору.	3	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 2.2. Оволодіння вміннями якісного звуковидобування. Формування навичок володіння кантиленною гнучкістю та природністю інтонації. Основні завдання роботи над мелодією та її інтонаційною виразністю. Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів. Динамічна палітра звучання та її зв'язок зі змістом твору. Тембральне забарвлення інструментального звучання.	3	Нотна література	Прослуховування	5
Усього за II семестр		14			20

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Спеціальний інструмент (духові інструменти)» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принципи обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь і навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

I курс I семестр

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	76	38
2.	Робота на практичному занятті	10	76	760
3.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)			
4.	Виконання модульної контрольної роботи (модульне контрольне прослуховування)	25	2	50
	Усього за період роботи до заліку (без урахування коефіцієнта)			848
	Коефіцієнт			8,48

І курс II семестр

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	76	38
2.	Робота на практичному занятті	10	76	760
3.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	4	20
4.	Виконання модульної контрольної роботи (модульне контрольне прослуховування)	25	2	50
	Усього за період роботи до екзамену (без урахування коефіцієнта)			868
	Коефіцієнт			14,47

Екзамен – 40 балів

Порядок переведення рейтингових показників успішності в європейську шкалу ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

**Розподіл балів за темами змістових модулів,
що присвоюються студентові упродовж вивчення навчального курсу
«Спеціальний інструмент (духові інструменти)»**

I курс

I семестр					
Змістовий модуль 1 (лабораторні заняття + самостійна робота)			Змістовий модуль 2 (лабораторні заняття + самостійна робота)		
Тема 1.1	Тема 1.2	МКП	Тема 2.1	Тема 2.2	МКП
199,5	199,5	25	199,5	199,5	25
424 балів			424 бали		
Усього за I семестр – 848 балів, коефіцієнт – 8,48					

II семестр					
Змістовий модуль 3 (лабораторні заняття + самостійна робота)			Змістовий модуль 4 (лабораторні заняття + самостійна робота)		
Тема 3.1	Тема 3.2	МКП	Тема 4.1	Тема 4.2	МКП
204,5	204,5	25	204,5	204,5	25
434 бали			434 бали		
Усього за II семестр – 868 балів					
Усього за період роботи до екзамену – 868 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта – 14,47); екзамен – 40 балів					

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Робоча навчальна програма з дисципліни.
2. Нотна література.
3. Мистецтвознавча література з проблем інструментального виконавства.
4. Методична література з навчання гри на духових інструментах.
5. Аудіо- та відеозаписи занять і концертних виступів видатних педагогів та виконавців.

XI. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Спеціальний клас флейти

Твори великої форми

Арутюнян О. Концерт.

Балакаускас О. Імпресоната.

Бах Й.С. Соната ля мінор для флейти соло. Соната сі мінор. Шість сонат.

Бах Ф.Е. Соната ля мінор для флейти соло. Соната “Гамбурзька”. Шість сонат. Концерти.

Бетховен Л. Соната Мі-бемоль мажор. Серенада Ре мажор.

Бьом Т. Німецька арія (тема з варіаціями)

Блодек В. Концерт.

Кобиханов Т. Концерт.

Буаморт'є Ж.Б. Дванадцять сюїт.

Ваньхаль Я. Соната.

Василенко С. Сюїта “На весні”.

Вайнберг М. Концерт.

Верачіні Ф. Дванадцять сонат.

Вівальді А. Концерти: до мінор, Ре мажор, соль мінор, ля мінор. Шість сонат.

Вінчі Л. Соната Ре мажор.

Гайдн Й. Концерт Ре мажор.

Гаршнек А. Сонатина.

Гендель Г. Сім сонат.

Глюк К. Концерт.

Годар В. Сюїта.

Горделі О. Концертино.

Гриффс Ч. Поема.

Губаренко В. Концерт.

Дютийє Г. Сонатина.

Дев'єн Ф. Концерти №№: 1,2, 4,7,8

Допплер Ф. Угорська фантазія.

Дювернуа А. Концертино.

Ібер Ж. Концерт.

Жоліве А. Концерт.

Жорж Ю. Фантазія.

Збінден Ж. Фантазія.

Кванц І. Концерти: Соль мажор, Ре мажор. Сонати.

Капр Я. Концертні варіації.

Кемуларія Р. Концерт.

Крейн Ю. Соната.

Лангер Ф. Концерт.

Левітін Ю. Соната.

Леклер Ж. Соната.

Леммик Х. Концертино.

Локателлі Ж. Соната Сі-бемоль мажор.

Лисенко М. Фантазія.
Мартіну Б. Соната № 1.
Мартен Ф. Балада.
Мійо Д. Сонатина.
Моцарт В. Концерти №№: 1,2. Концерт До мажор (для флейти та арфи).
Меліков А. Концертино.
Мелікян Р. Соната. Сюїта.
Мушель Г. Сонатина.
Наговіцин В. Соната.
Нільсен К. Концерт.
Перголезе Д. Концерт.
Платті Д. Соната мі мінор.
Платонов М. Соната.
Плеєль І. Концерт.
Пістон У. Соната.
Прокоф'єв С. Соната № 2 тв. 94.
Пуленк Ф. Соната.
Паленичек Й. Концерт.
Парсаданян Б. Концертино.
Пясковський М. Соната.
Раков М. Соната.
Рейнеке К. Концерт. Соната.
Розетті Ф. Концерти.
Ромберг Б. Концерти.
Ряузов В. Концерт.
Савел'єв Б. Концерт.
Сінісало Г. Концерт.
Стаміц К. Концерт.
Тактакішвілі О. Соната.
Таффанель П. Фантазія.
Телеман Г. Дванадцять фантазій. Дванадцять сонат.
Томазі А. Концерт Фа мажор. Весняний концерт. Концертино.
Хіндеміт П. Соната.
Цибін В. Концертне алегро №№: 1-3.
Шамінад С. Концертино.
Шамо І. Концерт.
Шопен Ф. Варіації на тему Россіні.
Шуберт Ф. Інтродукція і варіації тв. 160.
Фельд І. Концерт. Соната.
Форе Г. Фантазія.

П'єси (оригінальні)

Агафонніков В. Вальс-каприс.
Андерсен К. Балада і танець сильфів соч.5.

Бархударян С. Танець.
Бердиев М. Експромт і скерцо.
Блодек В. Агрестид. Образ.
Василенко С. Повільний вальс з хореографічної пантоміми “Нойя”. Сцена біля вогнища з балету “Лола”.
Глієр Р. Мелодія, Вальс (соч. 35). Танець змії з опери “Шахсенем”.
Гобер Ф. Ноктюрн та АLEGRO-скерцандо.
Груодіс Ю. А’la Шопен.
Дебюссі К. «Сиринкс». «Мальчик-пастух».
Джербашян С. Прелюдія і танець.
Д’яченко В. Монолог.
Еллер Х. Три п’єси для флейти.
Енеску Д. Кантабіле і Престо.
Жоліве А. Пісня Ліноса. П’ять.
Зверев В. Каприс.
Ібер Ж. Ігри. П’єса для флейти соло.
Кеннан К. Монолог ночі.
Колодуб Ж. Поема і Ноктюрн.
Кочуров Ю. Романс.
Казелла А. Сициліана і Бурлеска.
Кулау Ф. Інтродукція та рондо.
Лютославський В. Три фрагмента.
Мессіна О. Чорний.
Онеггер А. Танець кози.
П’єр-Пті А. П’ятнадцять. Маленька сюїта.
Пот М. Легенда.
Пауер І. Капричіо.
Платонов М. Варіації на російську тему.
Рів’є Ж. П’єса.
Рихлік Я. Партіти.
Сенс-Санс К. Романс.
Стаміц А. Рондо-капрічіозо.
Степанян Р. Чотири п’єси. АLEGRO і анданте.
Тер-Гевондян А. Мелодія.
Тюлу Ж. Л. Великі соло.
Хіндеміт П. «Эхо». Вісім п’єс для флейти соло.
Цибін В. Анданте. Тарантела. Десять концертних етюдів.
Цицалюк І. Концертна фантазія.
Чіарді Ц. Російський карнавал. Капричіо.
Шишов Г. Скерцо.
Факушима К. П’єса.

П’єси (переклади)

Аренський О. Експромт (перекл. Ю. Должикова).

Бах Й.С. Сюїта до мінор (перекл. Ж. Боппа).
Глюк К. Мелодія з опери “Орфей” (перекл. Платонова).
Даргомижський А. Танець з опери “Русалка” (перекл. В. Глінського-Сафронова).
Дебюссі К. відпочинок фавна (перекл. М. Платонова).
Лядов А. Прелюдія (перекл. Ю. Должикова). Вальс (перекл. Ю. Должикова).
Моцарт В. Рондо (перекл. М. Платонова).
Прокоф'єв С. Два танця з балету “Ромео і Джульєтта”. Вальс і Мазурка з опери “Війна і мир” (перекл. Ю. Ягудіна).
Рахманінов С. Вокаліз (перекл. Дж. Гелуея).
Рубінштейн А. Мелодія (перекл. К. Серостанова).
Римський–Корсаков М. З опери “Казка про царя Салтана” (перекл. Ю. Ягудіна).
Скрябін О. Листок з альбому (перекл. Муравльова).
Чайковський П. Мелодія (перекл. В. Софронова). Роздум (перекл. Ю. Ягудіна).
Пролісок (перекл. Ю. Должикова).
Шопен Ф. Ноктюрн Мі-бемоль мажор (перекл. В Цибіна).
Шапорин Ю. Мазурка і Вальс з опери “Декабристи” (перекл. Ю. Ягудіна).
Шуман Р. Три романса (перекл. Ж.П. Рампаля).

Етюди і вправи

Бьом Т. Двадцять чотири етюди.
Келлер Е. Дванадцять етюдів. Вісім складних етюдів. Віртуозні етюди тв. 75 (I-III зош.)
Платонов М. Двадцять чотири етюди. Дванадцять етюдів. Двадцять етюдів.
Пріль Є. Двадцять чотири етюди.
Фюрстенау А. Двадцять шість етюдів.
Цибін В. Дев'ять етюдів зі зб. “Основи техніки гри на флейті”.
Ягудін Ю. Двадцять чотири етюди.
Збірки етюдів №№: 3,4,5/ Склав Ф. Томашевський.
Збірка вибраних етюдів/ Склав Ю. Должиков.

Ознайомлення з оркестровими труднощами симфонічної, оперної і балетної літератури

Балакіреєв М. Східна фантазія “Ісламей”. Симфонічна поема “Тамара”.
Бізе Ж. Опера “Кармен”. Музика до драми А.Доде “Арлезіанка”. (Перша та Друга сюїти). Симфонія “Рим”.
Берліоз Г. Фантастична симфонія. Симфонії: “Ромео і Юлія”, “Гарольд в Італії”. Опера “Бенвенуто Челліні”. Увертюра “Римський карнавал”.
Драматична легенда “Засудження Фауста”.
Бетховен Л. Увертюра “Егмонт”, “Леонора № 3”. Симфонії №№: 1-9. Балет “Витвори Прометея”.
Бородін О. Опера “Князь Ігор”
Брамс Й. Симфонії №№: 1-4.
Вагнер Р. Вступ до опери “Лоенгрін”. Увертюри до опер: “Тангейзер”, “Летучий голландец”, “Мейстерзингери”.

Вебер К. Блискуче рондо, “Запрошення до танцю”. Увертюри до опер: “Оберон”, “Евріанта”, “Чарівний стрілок”.

Глазунов А. Симфонії №№ 1-8. Сюїта “З середніх століть”. Музична картина “Весна”. Концертні вальси: Ре мажор, Фа мажор. Увертюра “Карнавал”. Концерт для скрипки з оркестром. Балет “Раймонда”.

Глінка М. Опері: “Іван Сусанін”, “Руслан і Людмила”. Іспанські увертюри.

Глієр Р. Симфонії: № 2, № 3 “Ілля Муромець”. Опера “Шахсенем”.

Григ Е. Лірична сюїта.

Кабалевський Д. Увертюра до опери “Майстер з Кламси”.

Лядов А. Симфонічні п’єси: “Кикимора”, “Баба Яга”. Вісім російських народних пісень.

Ліст Ф. Рапсодії: №№ 1, 2, 4, 6 (інструментовка Ф.Ліста й Ф.Допплера). Симфонія “Фауст”. Симфонічна поема “Прелюди”.

Мендельсон Ф. Увертюра “Сон в літню ніч”, скерцо. Симфонії №№: 3, 4.

Моцарт В. Симфонії №№ 39-41. Опера “Чарівна флейта”.

Мусоргський М. Опері: “Борис Годунов”, “Хованщина”. Симфонічне скерцо Сі-бемоль мажор.

Мясковський М. Симфонії №№: 5, 15, 16, 17, 27.

Прокоф’єв С. Симфонії №№: 1, 5, 7. Симфонічна казка “Петя та вовк”. Балети: “Ромео і Джульєтта”, “Попелюшка”. Опера “Війна і мир”.

Равель М. Балет “Дафніс і Хлоя” (Перша і Друга сюїти). Пavana на смерть інфанти. Болеро.

Рахманінов С. Опері: “Алеко”, “Франческа да Риміні”. Симфонії №№: 1-3. Фантазія “Утес”. Циганське капричіо. Кантата “Весна”.

Римський-Корсаков М. Опері: “Казка про царя Салтана”, “Царская невеста”, “Снігуронька”, “Садко”. Симфонічна сюїта “Шехеразада”. Іспанське капричіо.

Скрябін О. Симфонії №№: 1-3. Поема екстазу.

Стравінський І. Балети: “Петрушка”, “Жар-птиця”, “Поцілунок феї”.

Танєєв С. Симфонія до мінор.

Хачатурян А. Симфонії №№: 1,2. Балети: “Гаяне”, “Спартак”.

Чайковський І. Симфонії №№: 1-6. Опері: “Євгеній Онегін”, “Пікова Дама”, “Орлеанська Діва”, “Мазепа”, “Черевички”, “Юланта”, “Чародійка”. Балети: “Лебедине озеро”, “Спляча красуня”, “Лускунчик”.

Шапорин Ю. Опера “Декабристи”.

Шостакович Д. Симфонії №№ 1,4-15. Святкова увертюра. Концерт для скрипки з оркестром.

Штраус Р. Симфонічні поеми “Тіль Уленшпігель”, “Дон Жуан”, “Смерть і просвітлення”, “Так говорив Заратустра”, “Дон Кіхот”. Опера “Саломея”.

Шуберт Ф. Симфонії: № 7 До мажор, № 8 “Незавершена”. Музика до драми “Розамунда”.

Шуман Р. Симфонії №№: 1-4. Увертюри: “Манфред”, “Фауст”.

Щедрин Р. Концерт для оркестру. Балети: “Ганна Кареніна”,

Спеціальний клас труби
Твори великої форми (оригінальні)

Агафонніков В. Соната.
Абсиль Ж. Сюїта.
Азарашвілі В. Концерт.
Азізов А. Концерт.
Аддісон Ж. Концерт.
Александров Б. Концерт.
Александров Ю. Соната (Сонатина, Арія, Токата).
Антюфєєв Б. Варіації на білоруську тему.
Арбан Ж. Венеціанський карнавал.
Арутюнян О. Концерт. Тема з варіаціями.
Асаф'єв Б. Соната.
Багдонас В. Концерт.
Банщіков Г. Концертино.
Бара Ж. Анданте і скерцо.
Баришев А. Сонатина.
Бердиєв Н. Концерти №№ 1, 2, 3. Соната.
Бобохідзе Я. Концерт.
Бобровський І. Концерт.
Болотін С. Концерт.
Боцца Е. Рапсодія. Сільські картинки.
Брандт В. Дві концертні п'єси.
Брунс В. Концерт.
Бутрі Р. Тромпетунія.
Бьоме О. Концерт.
Вайнберг М. Концерт.
Василенко С. Концерт.
Вальтер І. Концерт.
Вейвановський П. Концерт. Соната.
Вівіані Д. Сонати №№ 1, 2.
Ворлова С. Концерт.
Габрієллі Д. Сонати №№ 1, 2, 3.
Гайдн Й. Концерт.
Гайдн М. Концерт.
Гедіке О. Концерт.
Гендель Г. Сюїта.
Глісер Р. Анданте з варіаціями.
Глобіл Е. Соната.
Голубєв Є. Соната.
Гомоляка В. Концерт.
Грапнер Є. Концерт.
Гуммель І. Концерт.
Гюбо Ж. Соната.

Дворжачек Ю. Соната.
Денісов Е. Соло для труби.
Дорохов І. Соната.
Депре Ф. Концертино.
Десенклоз А. „Заклинання”, „Плач”, „Танець”.
Дмитриев Г. Концертино.
Енке В., Васильєв С. Концерт.
Жоліве А. Концертино. Концерт № 2.
Збінден Ж. Концертино.
Ізралевич Л. Концерт-поема.
Казарян Ю. Соната.
Кларк Ж. Сюїта.
Карім-Ходжи С. Концерт № 2.
Кржижек З. Концерт.
Крюков В. Концерт-поема.
Куртц С. Концерт.
Леончик С. Концерт.
Лобовський Л. Соната.
Мартіну Б. Сонатина.
Мільман М. Соната.
Муляр А. Концерт.
Окунєв Г. Сонатина.
Пауер І. Концерт. Тромпетіна.
Пахмутова О. Концерт. Прелюдія та АLEGRO.
Пьорселл Г. Соната.
Пескін В. Концерт № 1. Концертне аLEGRO.
Платонов М. Соната.
Порріно Є. Концертино.
Раков М. Сюїта.
Руфф Д. Сонатина.
Сагаєв Д. Соната.
Смірнова Т. Соната-балада.
Спадавеккіа А. Концерт.
Тактакішвілі О. Концерт.
Тамберг Е. Концерт.
Телеман Г. Концерт. Соната.
Тібор К. Концерт.
Томазі А. Концерт.
Тореллі Д. Концерт. Соната № 2.
Троян В. Концертино.
Хіндеміт П. Соната.
Цибін В. Концерт.
Чічков Ю. Сонатина.
Шахов І. Романтичний концерт.

Щолоков В. Концерти №№ 1, 2, 3, 5.
Яровинський В. Концерт.

Твори великої форми (переклади)

Альбіноні Т. Концерти: Мі-бемоль мажор, до-мажор, соль-мінор (оброб. Ж. Тильда).
Бетховен Л. Соната (перекл. М. Бердієва).
Верачіні Ф. Концерт (оброб. Ж. Тильда).
Вівальді А. Концерти: Мі-бемоль мажор, ре-мінор (оброб. Ж. Тильда).
Гендель Г. Соната № 1 (перекл. П. Волоцького). Соната № 3 (перекл. С. Єрьоміна). Соната № 4 (перекл. М. Бердієва). Соната № 6 (перекл. Г. Орвіда).
Концерт (перекл. М. Табакова).
Гершвін Д. Рапсодія в стилі блюз (транскрипція Т. Докшицера).
Глієр Р. Концерт для голосу з оркестром, ч. 1 (перекл. С. Єрьоміна).
Лойє Ж. Соната (оброб. Ж. Тильда).
Моцарт В. Маленький концерт (перекл. М. Бердієва).
Скарлатті Д. Соната Фа мажор (перекл. О. Гедіке).
Тартіні Д. Концерт (оброб. Ж. Тильда).
Телеман Г. Соната (перекл. С. Єрьоміна).
Тессаріні К. Соната (оброб. Ж. Тильда).
Шуберт Ф. Соната (перекл. Г. Орвіда).

П'єси (оригінальні)

Абрамян Е. Концертне скерцо.
Абсиль Ж. Три казки.
Аляб'єв О. Дві п'єси.
Анісімов Б. Скерцо.
Антюфєєв Б. Північна зірка.
Аренський О. Концертний вальс.
Арменян Г. Чотири імпровізації для труби соло.
Арутюнян О. Концертне скерцо.
Бердієв М. Поема, Скерцо. Елегія. Гумореска. Експромт
Бірюков Ю. Романс.
Блажевич В. Скерцо.
Болотін С. Три фантазії. Варіації на російську тему. Скерцо. Концертні п'єси.
Васильєв С. Скерцино.
Вієгу А. Дві п'єси.
Власов В. Арія.
Гедіке О. Концертний етюд.
Глазунов О. Листок з альбому.
Григорян Г. Дві п'єси.
Джербаш'ян С. Скерцо.
Енеску Д. Легенда.
Жоліве А. Бравурна арія.

Жубанова Г. П'ять п'єс.
Зверєв В. Три п'єси.
Калинович Г. Романс. Інтермецо.
Каспаров П. Чотири мініатюри.
Карцев А. Дві п'єси.
Крейн М. Романс. Скерцо.
Кулієв Т. Лезгинка.
Лалінов М. Танець.
Левін М. Скерцо.
Літінський Г. Концертні етюди.
Лукін Ф. Адажіо.
Лур'є Л. Рожева вишня та білі квіти
Мальтер Л. Канцона.
Мартін М. Токата.
Мільман М. Музичний момент. Роздум. Серенада.
Мірзоєв М. Ноктюрн.
Монолов З. Концертна п'єса.
Мострас К. Пісня без слів.
Панін В. Концертна п'єса.
Пескін В. Прелюдія.
Петров В. Сюїта.
Платонов М. Поема.
Полонський А. Романс, Експромт.
Раков М. Мелодія. Скерцо-тарантела.
Раухвергер М. Жарт.
Свірський Р. Ноктюрн. Скерцо.
Томазі Г. Триптих.
Хачатурян А. Вальс.
Чичтан Г. Спогад. Маски.
Шахов І. Скерцино.
Шепелев В. Скерцино.
Щолоков В. Концертні етюди №№ 1, 2. Поема. Скерцо.

П'єси (переклади)

Арутюнян А. Два вокалізи (перекл. М. Хачатуряна).
Бах Й. С. Гавот № 7. Бурре №№ 10, 12. Менует № 8. Сарабанди №№ 2, 3, 4
(перекл. О. Гедіке).
Бетховен Л. Романс (перекл. Т. Докшицера).
Глієр Р. Дві п'єси (перекл. Л. Могилевського).
Глюк К. Мелодія (перекл. М. Табакова).
Гріг Е. Сон (перекл. П. Волоцького).
Гуно Ш. Серенада (перекл. С. Єр'оміна).
Дініку Г. – Хейфец М. Хоро стакато (перекл. П. Каспарова).
Ліст Ф. Як дух Лаури (перекл. М. Табакова).

Лятошинський Б. Мелодія (перекл. М. Бердиєва).
Мясковський М. Спогад (перекл. Ю. Усова).
Раков М. Вокаліз (перекл. С. Болотіна).
Рахманінов С. Весняні води (перекл. М. Табакова). Вокаліз (перекл. М. Яворського). Романс (перекл. С. Болотіна).
Ревуцький Л. Прелюдія (перекл. М. Бердиєва).
Хачатурян А. Танці з балету “Гаяне” (перекл. С. Болотіна). Танець Егіни з балету “Спартак” (перекл. Ю. Усова). Танець із шаблями з балету “Гаяне” (перекл. Т. Докшицера і В.Пескіна).
Чайковський П. Колискова, Романс (перекл. С. Єрьоміна). “День ли царит” (перекл. М. Табакова). Аріозо Воїна із кантати “Москва” (перекл. А. Деревенцева). Неаполітанський танець з балету “Лебедине озеро” (перекл. М. Адамова). Сентиментальний вальс (перекл. М. Полонського).
Шопен Ф. – Гедіке О. Етюд.

Етюди та вправи

Баласанян С. Етюди (зошит № 3). Вибрані етюди.
Бердиєв М. Характерні етюди. Двадцять шість етюдів.
Бьоме О. Етюди
Брандт В. Тридцять чотири етюди. Останні етюди.
Вурм В. Вибрані етюди
Сучасні етюди із “Школи для труби” Ж. Арбана, переробленої Ж. Мером (за ред. Г. Орвіда).
Усов Ю. Техніка сучасного трубача.
Чумов Л. Етюди (зб. 18, 20, 24).
Щолоков В. Етюди.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Апатський В. М. Основи теорії та методики духового музично-виконавського мистецтва / В. М. Апатський. – К. : КНМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. – 432 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв 1 екз.)
2. Докшицер Т. А. Путь к творчеству / Докшицер Т. А. – М. : Изд-во РАМ, 1997. – 212 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв 1 екз.)
3. Плохотнюк О.С. Основи виконавської техніки трубача : навч. посіб. для студ.-трубачів спец. «Музичне мистецтво» / О. С. Плохотнюк, В. В. Подольчук. – К. : «Наш формат», 2015. – 153 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв 1 екз.)
4. Плохотнюк О. С. Організація самостійної роботи в класі основного інструмента (труба) : метод. реком. для студ. і магістр. спец. „Музична педагогіка та виховання” / Плохотнюк О. С. – Луганськ : Альма-матер, 2006. – 46 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв 1 екз.)
5. Посвалюк В. Т. Щоденні самостійні вправи трубача : [навч. посіб.] / Посвалюк В. Т. – К. : Всеукр. брас-бюлетень, 2002. – 56 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв 1 екз.)

Додаткова література

1. Арбан Ж.-Б. Полная школа игры на корнет-а-пистоне и трубе / Ред. Г.А. Орвида. – М. : Гос. муз. изд-во, 1954. – 240 с.
2. Посвалюк В. Т. Методика овладения верхним регистром на трубе : уч. пособие / Посвалюк В. Т. . – К. : НМАУ им. П. И. Чайковского, 2013. – 60 с.
3. Горовой С. Г. Технология и искусство игры на тромбоне (Комплексный анализ исполнительского процесса) / Горовой С. Г. – Донецк, 1998. – 220 с.
4. Кушнір Я. В. Технологія виконавства на флейті / Я. В. Кушнір, А. Я. Кушнір. – Луганськ : Книжковий світ, 2008. – 100 с.
5. Левин С. Я. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры : в 2 т. / Левин С. Я. – Л. : Музыка, 1983. – Т. 2. – 1983. – 192 с.
6. Подольчук В. В. Навчання гри на трубі і виконавська практика : навч. посіб. / Подольчук В. В. – Донецьк : ТОВ „Цифрова типографія”, 2009. – 106 с.
7. Усов Ю. А. Школа игры на трубе / Усов Ю. А. – М. : Музыка, 1991. – 86 с.